

**Óvodaigazgatói felelősség a jognak,
gyermeknek, szülőknek,
pedagógustársaknak való
megfelelés**

Farkasné Egyed Zsuzsanna

2025.09.10.

KÖSZÖE

AMIKOR CSAK A JÉGHEGY CSÚCSA LÁTSZIK

ÉRTETLENSÉG

MUNKA

AZ ÓVODAI NEVELÉS ORSZÁGOS ALAPPROGRAM MÓDOSÍTÁSA

JOGFORRÁS

- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési - oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 6. (2) az óvoda pedagógiai programja meghatározza.....
- az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet módosításáról szóló 137/2018. (VII. 25.) Korm. Rendelet
- 77/2025. (IV.15.) Korm. Rendelet
- A P.P. Módosítása kötelező

Előkészítését tervezni kellett!

„KIEGÉSZÍTŐ” MÓDOSÍTÁSOK ÓVODA SZABÁLYZATAIBAN

- ALAPÍTÓ OKIRAT (*ESETLEGES*)
- SZMSZ ÉS MELLÉKLETEI
- HÁZIREND
- ÉVES ÓVODAI MUNKATERV
- A CSOPORTOK NEVELÉSI TERVE
- PROJEKT, TEMATIKUS , TEVÉKENYSÉGI TERVEK
- GYERMEKEK FEJLŐDÉSÉNEK NYOMONKÖVETÉSE
- „MÉRÉSEK” RENDSZERE

ÓVODAIGAZGATÓKÉNT VÁLLALT FELADATOK

- **A SZÜLŐK MEGNYUGTATÓ TÁJÉKOZTATÁSA**
- **ATTITÜDFORMÁLÁS**
- **SZAKMAI EGYÜTTMŰKÖDÉS ERŐSÍTÉSE ÓVODÁN
BELÜL, DOKUMNETUMOK TERÉN IS**
- **GYERMEKEK ÉRZELMI VEZÉRELTSÉGÉNEK
ISMERETE**
- **HITELES ÓVODAI NEVELÉS**
- **ÓVODAPEDAGÓUSOK, PEDAGÓGIAI MUNKÁT
SEGÍTŐK, SZAKEMBEREK FOLYAMATOS
EGYÜTTMŰKÖDÉSE**

ÓVODÁN BELÜLI MUNKA

- Az egymástól való tanulás
- Az egymással való tanulás
- A mások érdekében történő tanulás
- A metatanulás (többlépcsős)

STRATÉGIA!

KÉSZÜLJÜNK A FELADATOKRA

ÉRTÉKREND

INFORMÁLÁS

FOGALMAK ÉRTELMEZÉSE

MEGGYŐZÉS

ELLENŐRZÉS, ÉRTÉKELÉS

Tervezd meg!

Plan

Valósítsd meg!

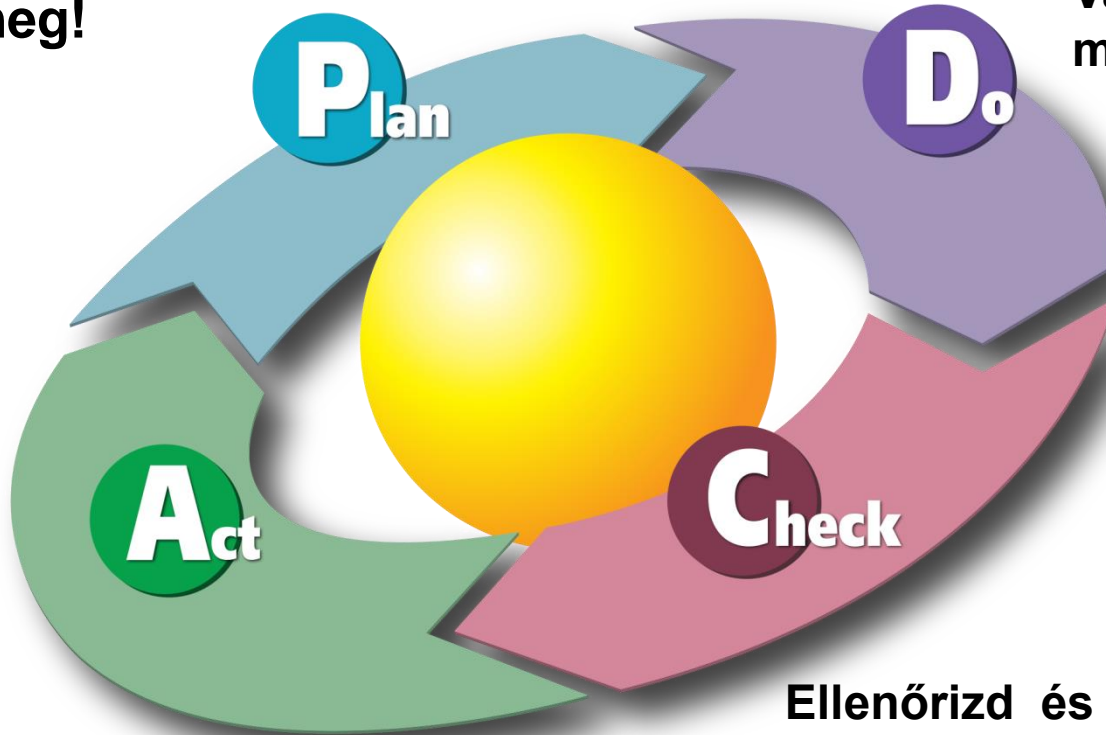
Do

Intézkedj az eredmények alapján

Act

Check

Ellenőrizd és értékeld az eredményeket!

FOGALMAK, TERMINOLÓGIÁK I.

I. Bevezető

- 1. d) az óvodás gyermek tapasztalatait, érzelmeit, vágyait tevékenységein keresztül fejezi ki, ezért a gyermeki tevékenységnek a teljes nevelési időben érvényesülni kell.

II. Gyermekkép

- 2. A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások *-beleértve a spontán és tudatos nevelői hatásokat is -* együttesen határozzák meg.....*önmagához képest fejlődjön*, és meglévő hátrányi csökkenjenek

ÓVODAKÉP

- 2. Az óvoda pedagógiai tevékenységrendszerre, *személyi* és tárgyi, valamint *pedagógiai környezete* biztosítja....
- 6. *A felekezeti, illetve egyházi óvodai nevelésben szükséges, hogy az intézmény teljes szellemisége biztosítsa a hit megélésének lehetőségét a nevelési és tanulási folyamatokban.*
- 7. A nemzetiséghez tartozó gyermekek óvodai nevelésében biztosítani kell az önazonosság megőrzését, *a nemzeti identitás erősítését, a nemzetiségi hagyományok átörökítését* a nemzetiségi gyermekek nyelvi nevelését és a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.

III. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

- e) **életvezetési készségek fejlesztése, amelyek szükségesek a problémamegoldáshoz, a rugalmas alkalmazkodó képességhez....**
- h) megfelelő szakembere.....prevenciós és korrekciós testi, lelki és **értelmi** nevelési feladatok ellátása.

Az óvoda családias, bizalmat közvetítő , szeretetteljes légköre ösztönöz, és hatással van a gyermekek érzelmi kötődésének alakulására.

Ismétlődő fogalmak: érzelmi vezéreltség

közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása

erkölcsi tulajdonságok: együttérzés, segítőkészség, önzetlenség
figyelmesség,

...nemzeti identitástudat, keresztény kulturális értékek, hazaszeretet,
szülőföldhöz, családhoz való kötődés alapja, ...

... óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottja kommunikációja,
bánásmódja és viselkedése **modellértékű szerepet** tölt be.

IV. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

- 2. Az *óvodai nevelés* kulcsszereplője az óvodapedagógus....
- 5. *A felekezeti, illetve egyházi óvodák munkatársai számára*.....
- 7. A migráns gyermekek *hazájukat elhagyni kényszerülő családok gyermekeit* is nevelő óvodában....

Tárgyi feltételek

Az óvodának rendelkeznie kell a pedagógiai programmegvalósításához szükséges tárgyi feltételekkel.....

- *A gyermekek óvodai életének színterei legyenek otthonosak, barátságosak, játékra motiválóak, amelyek alakításában a gyermekek adott szükségletük, tevékenységük szerint vesznek részt. ....lehetőleg természetes anyagokkal.....*
- A gyermekek által használt játékokat, eszközöket számukra is *hosszú élettartamú módon*, és a biztonságukra figyelve.....

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE I.

- 2. A jó napirend...*amely igazodik a gyermekek motiválásához, aktivitásához és a változó környezethez.*
- 4.*Az óvodai élet megszervezése során törekedni kell a személyes interakciókra, élőlövavas mese és közösségi játékelmény biztosításával.*
- 6. *A gyermekek a tanköteles korukat megelőző nevelési évben a későbbi eredményes iskolai előrehaladáshoz fontos képességeik és készségeik fejlesztése érdekében az óvodai csoportokban naponta összesen 45 perces időkeretben, a feladatra differenciált, a gyermek egyéni terhelhetőségéhez igazodó – amennyiben az infrastrukturális adottságok lehetővé teszik, külön térben szervezett – iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenységben vesznek részt.*

AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE II.

- *7. A tanköteles korú, de az óvodában nevelkedő gyermekeket a 6. pont alkalmazása során tanköteles korukat megelőző nevelési évben járóknak kell tekinteni.*
- *8. A gyermek fejlődésének nyomon követése a tanköteles kor betöltését megelőző nevelési évtől az iskolai tanulmányok megkezdéséhez szükséges készségek és képességek rögzítésével egészül ki a kötelező dokumentumban az iskola-előkészítő fejlesztő pedagógiai tevékenység tervezése érdekében.*
- *9. A gyermekek fejlődésének vizsgálata céljából a tanköteles kor betöltésekor nevelési évben diagnosztikus mérési rendszer alkalmazható.*

AZ ÓVODA KAPCSOLATAI

- 1. Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt biztosítja a gyermek fejlődését..... *Az óvoda által és a családokkal közösen szervezett események, ünnepek családias hangulat kialakításával – a felnőttel és a gyermekek közös tevékenységével is – kifejezik az örömteli érzelmi állapotot.*
- 2. Az óvoda kapcsolatot tart .....A kapcsolattartás formái, módszerei alkalmazkodnak a feladatokhoz, és *az egyéni* szükségletekhez.
- 3. *A felekezeti, illetve egyházi óvodák kapcsolatot tartanak az adott egyházi intézményekkel.*

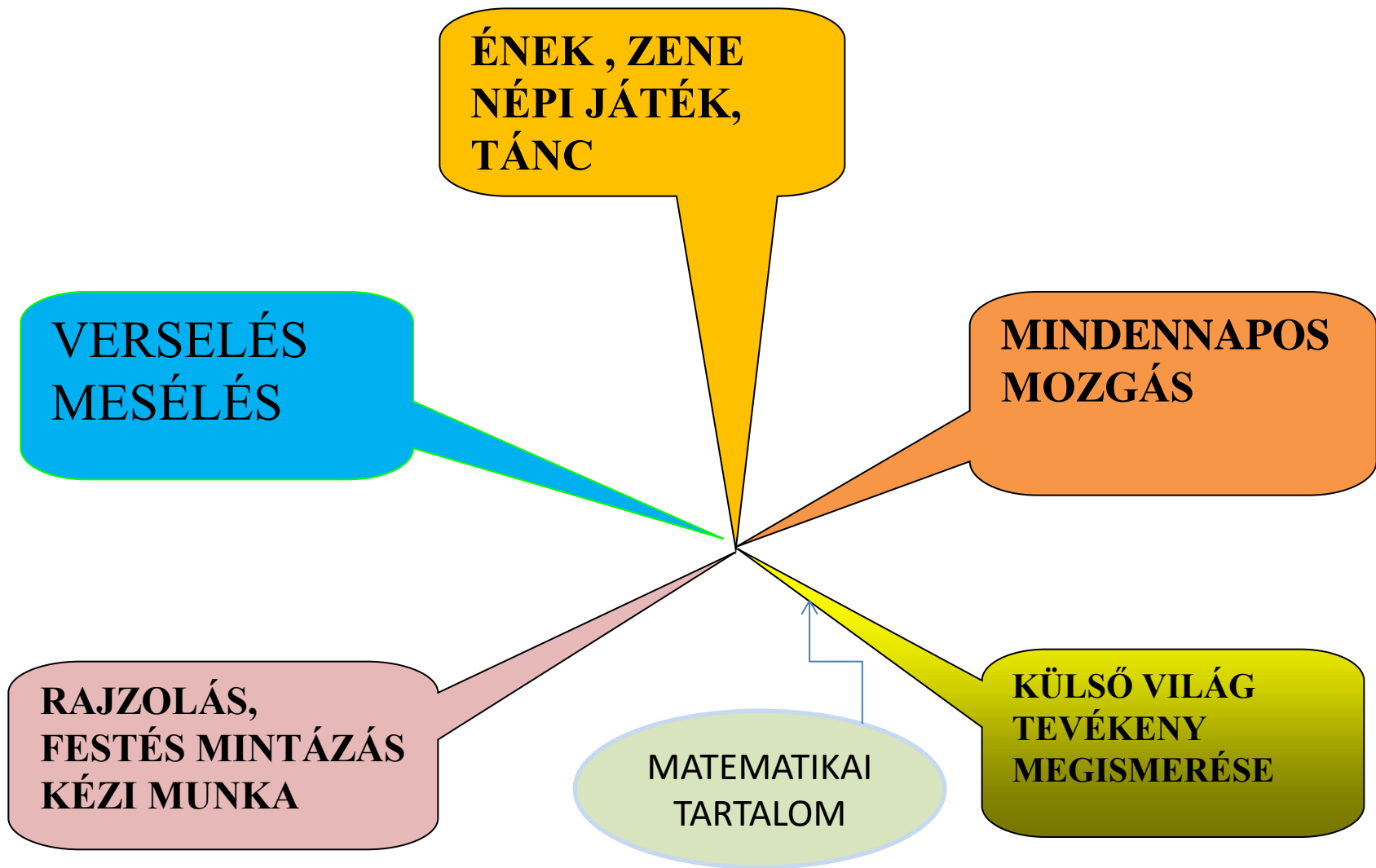
**„Ha csak lehet, játszik a gyermek.
Mert végül a játék komolyodik munkává.
Boldog ember, ki a munkájában megtalálja a
valamikori játék hangulatát.”**

Sütő András

AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGI FORMÁI ÉS AZ ÓVODAPEDAGÓGUS FELADATAI

JÁTÉK

- A játék a kisgyermekkor legfontosabb ..... Így válik a játék kiemelt jelentőségű, tájékozódó, a pszichikumot, a mozgást, **az egész személyiséget fejlesztő, élményt adó tevékenységgé.**
- **1. Az óvodában előtérbe kell helyezni a szabad játék érvényesülését. ....**
- **3. A játékhoz megfelelő helyre, **esztétikus** és egyszerű, alakítható, a gyermeki fantázia kibontakozását segítő anyagokra, eszközökre, játékszerekre van szükség. Az óvoda és az óvodapedagógus feladata, hogy megfelelő csoportlégkört, helyet, időt, eszközöket és élményszerzési lehetőségeket biztosítson a különböző játékformákhoz, a gyakorló játékokhoz, a szimbolikus játékokhoz, a **szerepjátékokhoz**, konstruáló játékokhoz, a szabályjátékokhoz.**
- A játék folyamatában az óvodapedagógus tudatos jelenléte biztosítja az élményszerű, elmélyült, **kreatív** gyermeki játék kibontakozását. Mindezt az óvodapedagógus feltételteremtő tevékenysége mellett a szükség és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával, indirekt reakcióival éri el.

VERSELÉS, MESÉLÉS

- *A mondókák, dúdolók, versek hozzájárulnak a gyermek érzelmi biztonságához, anyanyelvi neveléséhez, ezzel megalapozva a könyvekhez való pozitív érzelmi kapcsolatukat, ami elősegíti az olvasóvá válást. A mondókák, dúdolók, versek ritmusukkal, a mozdulatok és szavak egységével a gyermeknek érzéki-érzelmi élményeket nyújtanak, eközben fejlődik emlékezetük, képzeletük, szókincsük.*
- *1. A magyar gyermekköltészet,..... A meseválasztáskor szükség van tudatosságra, gyermekközpontú, korosztályos válogatásra, a csoport és az egyéni fejlettségi szintek figyelembevételére.*
- *2. Az élőszavas mese.....*
- *3. A mesélővel való személyes kapcsolatban ..... **A mesélés szokásainak, rítusainak kialakítása segíti a gyermeket a ráhangolódásra és a mesék befogadására.***
- *6..... a klasszikus és a kortárs irodalmi műveknek, **valamint más népek, nemzetiségek meséinek** egyaránt helye van.*

ÉNEK, ZENE NÉPI JÁTÉK, TÁNC

- 3. *A zenei anyag többsége a naptári évhez, a természet jelenségeihez, az évszakok változásaihoz, az emberi élet fordulópontjaihoz, valamint különböző állami, egyházi, jeles ünnepekhez fűződik.*
- 4. **A népi játék, gyermekdal, néptánc és** a zenehallgatási anyag megválasztásánál az óvodapedagógus figyelembe veszi a nemzetiségi nevelés esetében a gyermekek nemzetiségi hovatartozását is.
- 5. *Az ének, a zene, a népi játék, a néptánc, a néphagyomány, az ünnep meghatározó szerepet tölt be a nemzeti nevelésben, az élményalapú értékközvetítés eszközével, korosztályi sajátosságokra építve.*
- 6. Az éneklés, zenélés, **népi játékok, néptánc** a gyermek mindennapi tevékenységének részévé válik a felnőtt minta spontán utánzásával.

RAJZOLÁS, FESTÉS, MINTÁZÁS, KÉZI MUNKA

- 1. A rajzolás.....**Az óvodai nevelésben** törekedni kell a gyermeki alkotások közös rendezvényen való bemutatására, és a tehetségek felismerésére.
- 2. **Az óvodapedagógus az ábrázoló tevékenységekre az egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít. Maga a környezet esztétikai alakítására és az esztétikai élmények befogadására.**
- 5. ***Az óvodapedagógus előtérbe helyezi a természetes anyagok, termékek felhasználását. Feladata az új megoldások keresése, a kreatív, környezettudatos gondolkodásra, fenntarthatóságra való nevelés***

MINDENNAPOS MOZGÁS

ISMÉTLŐDŐ FOGALMAK: TANULÁSI KÉPESSÉGEK

SPONTÁN ÉS SZERVEZETT MINDENNAPOS, BÍZTOSTANI KELL....

A gyermek legalapvetőbb szüksége, természetes megnyilvánulási formája a mozgás. A rendszeres, örömmel végzett, közösségekben történő testmozgás hozzájárul a gyermek optimális személyiségfejlődéséhez, továbbá az egészséges életvitel kialakulásához. A tevékenység alapvető szervezeti keretei a következők:

- a) spontán, aktív szabad játékokban megjelenő mozgásos tevékenység,
- b) irányított, mindennapos mozgásfejlesztés,
- c) szervezett mozgásos tevékenység.
- 1. .... Az óvodai élet minden napján biztosított aktív szabad játék mellett hangsúlyosan jelennek meg az irányított mozgásos tevékenységek, amelyek játékos környezetben és játékokba ágyazottan fejlesztik az alapvető mozgáskészségeket és a kapcsolódó fogalmi rendszert.
- 5. *A mindennapos irányított testmozgás részét képezhetik a zenére, zenei ritmusra végzett mozgásos feladatok, (népi) játékok és táncok (kiemelten a néptánc), amelyek jelentős mértékben segítik a mozgáskultúra játékos, táncos úton történő fejlesztését. A mindennapos testmozgás az óvodai tornaszobában, a csoportszobában vagy a játszóudvaron is megszervezhető.*

KÜLSŐ VILÁG TEVÉKENY MEGISMERÉSE

- 2. A gyermek, miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek. Megismeri a szülőföld, az ott élő emberek, a hazai táj, a helyi hagyományok és néphagyományok, szokások, a közösséghez való tartozás élményét, az **összefogás**, a nemzeti, családi és a tárgyi kultúra értékeit, megtanulja ezek szeretetét, védelmét.
- 3. A gyermek a környezet megismerése során matematikai tartalmú tapasztalatok, ismeretek birtokába jut, és azokat a tevékenységeiben alkalmazza. Felismeri a mennyiségi, alaki, nagyságbeli és téri viszonyokat: alakul ítélőképessége, fejlődik tér-, sík- és mennyiségszemlélete.
- 4. Az óvodapedagógus feladata, hogy lehetővé tegye a gyermek számára a környezet tevékeny megismerését. Biztosítson elegendő alkalmat, időt, helyet, eszközöket a spontán és szervezett tapasztalat- és ismeretszerzésre, az ismeretek rendszerezésére, a környezetkultúra és a biztonságos életvitel szokásainak alakítására. Segítse elő a gyermek önálló véleményalkotását, döntési képességeinek fejlődését, a kortárs kapcsolatokban és a környezet alakításában, továbbá a fenntartható fejlődés érdekében helyezzen hangsúlyt **fenntarthatósági szemléletformálásra**, a környezettudatos magatartás alakítására.

MUNKA JELLEGŰ TEVÉKENYSÉGEK

- 2. A gyermek munkajellegű tevékenységének sajátosságai:
  - a) örömmel és szívesen végzett aktív tevékenység
  - b) a tapasztalatszerzésnek és a környezet megismerésének, a munkavégzéshez szükséges attitűdök és képességek, készségek, tulajdonságok, mint a kitartás, az önállóság, a felelősség, a céltudatosság alakításának fontos lehetősége és
  - c) a közösségi kapcsolatok a **kötelesség- és felelősségvállalás** alakításának eszközei, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája.

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS I.

A gyermek tanulási képességeinek kibontakoztatása és fejlesztése a teljes óvodai életet átfogó, folyamatos és alapvető feladat. A gyermek adottságai, a családban és tágabb környezetében szerzett tapasztalatai, valamint az óvodai nevelés során biztosított tanulási formák meghatározzák a gyermek későbbi fejlődési lehetőségeit és alakuló motivációját. Az óvodapedagógus a tanulást biztosító feltételek megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire.

- **1. Az óvodában a tanulás.....** Nem szűkül le az ismeretszerzésre, az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes és szimulált környezetben, az óvodapedagógus által kezdeményezett **párhuzamos** tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.
- **2. Az óvodai tanulás elsődleges célja az óvodás gyermek képességeinek fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, *amely elsősorban játékba integrált tevékenységekben, cselekvésekben valósul meg.***
- **5. Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során *egyéni*, pozitív értékeléssel segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.**

TEVÉKENYSÉGEKBEN MEGVALÓSULÓ TANULÁS II.

A TANULÁS LEHETSÉGES FORMÁI AZ ÓVODÁBAN:

- a) az utánzásos minta és modellkövetéses magatartás és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- b) a spontán játékos tapasztalatszerzés,
- c) a játékos, cselekvéses tanulás,
- d) a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés,
- e) az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés,
- f) a gyakorlati problémamegoldás.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁS KOR VÉGÉRE I.

A gyermek belső érése, valamint a családi nevelés és az óvodai nevelési folyamat eredményeként a kisgyermekek többsége az óvodáskor végére eléri az iskolai élet megkezdéséhez szükséges fejlettséget. A gyermek az óvodáskor végén belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá szocializálódik. A rugalmas beiskolázás az életkor figyelembevételével lehetőséget ad a fejlettség szerinti iskolakezdésre.

VI. A FEJLŐDÉS JELLEMZŐI AZ ÓVODÁS KOR VÉGÉRE II.

Az iskolakezdéshez az alábbi feltételek megléte szükséges: testi, lelki és szociális érettség, amelyek egyaránt szükségesek az eredményes iskolai munkához

- **A testileg egészségesen...**
- **A lelkileg egészségesen....**
- **A szociálisan érett gyermek....**

TESTI , LELKI, SZOCIÁLIS ÉRETTSÉG

alakváltozás,
összerendezettebb
mozgás,
testi szükségletek
szándékos irányítása,
érhető folyamatos
kommunikáció,
mondat szerkesztés,
szókincs gazdagság

nyitott, érdeklődő,
tanuláshoz szükséges képességek,
érzékelés, észlelés, differenciálás
(vizuális akusztikus,)
szándékos figyelem megjelenése,
felidézés,
cselekvő - szemléletes és képi
gondolkodás mellett elemi fogalmi
gondolkodás

Iskolai légkörben feltalálja magát.
készen áll a tanító elfogadására,
együttműködő kapcsolatteremtő,
alkalmazkodó, feladattudat,
kitartás, munkatempó önállóság,
önfegyelem

MIKOR? MIT? HOGYAN?

**"Minden kis viaszgyertya megtanít
bennünket arra, hogy érdemes egy kis
fényért, melegért tövig égni, mert a kis
dolgok fénye az, amely széppé,
meleggé teszi az életet."**

(Molnár Ferenc)

KÖSZÖNÖM SZÉPEN A FIGYELMET!

